SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 195/03-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 27. apríla 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Báránya a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka o sťažnosti Ing. I. M., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. Ž., K., vo veci porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 14/01 takto

r o z h o d o l :

1. Právo Ing. I. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 14/01 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní sp. zn. 10 C 14/01 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Ing. I. M. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi JUDr. R. Ž., K., vo výške 13 200 Sk (slovom trinásťtisícdvesto slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júna 2003 doručená sťažnosť Ing. I. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. Ž., K., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 14/01. Sťažovateľ doplnil predmetnú sťažnosť podaniami z 30. októbra 2003, 31. októbra 2003 a 23. marca 2004 obsahujúcimi doplnené prílohy ako súčasť spisovej dokumentácie týkajúcej sa súdneho konania vedeného pod sp. zn. 10 C 14/01.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval 10. septembra 2003 podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a prijal ju na ďalšie konanie uznesením č. k. III. ÚS 195/03-10.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa z 2. júna 2003 a jej neskorších doplnení vyplýva, že sťažovateľ trvá na ústnom prejednaní veci pred ústavným súdom.

Podpredsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti listom doručeným ústavnému súdu 24. októbra 2003. Oznámila, že netrvá na ústnom prejednaní doručenej ústavnej sťažnosti.

Vo vyjadrení sa po podrobnom opísaní skutkového stavu veci dotkla aj skutočností uvádzaných sťažovateľom v sťažnosti, pričom konštatovala, že v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 14/01 nedošlo podľa jej mienky k žiadnym zbytočným prieťahom. Poukázala na tú skutočnosť, že sťažovateľ podal dva totožné návrhy Okresnému súdu Bratislava I a Okresnému súdu v Prešove. S poukazom na vyjadrenie odporcu došlo pravdepodobne k litispendencii (prekážke začatej veci), čo je potrebné v konaní v súlade s § 103 Občianskeho súdneho poriadku skúmať. Dĺžku jednotlivých časových úsekov medzi úkonmi vo veci konajúcej sudkyne odôvodnila aj vysokým počtom pridelených vecí v oddelení 10 C (cca 600 vecí) a nedostatkom administratívnych síl na tomto okresnom súde. Z uvedených dôvodov podpredsedníčka okresného súdu považuje sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu za nedôvodnú.

Zo spisovej dokumentácie predloženej ústavnému súdu sťažovateľom, z vyjadrenia podpredsedníčky okresného súdu a hlavne spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 14/01 vyplynulo nasledovné:

Sťažovateľ podal 26. januára 2001 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáha voči spoločnosti KORZÁR, spol. s r. o., Bratislava (ďalej len „odporca“) vyslovenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru výpoveďou, neoprávnenosti použitia názvu právnickej osoby a poskytnutia primeraného zadosťučinenia ako ekvivalencie náhrady mzdy. Žaloba bola na okresnom súde zaregistrovaná pod sp. zn. 10 C 14/01.

Odporca výpoveďou zo 16. augusta 2000 rozviazal so sťažovateľom pracovný pomer z dôvodu nadbytočnosti podľa § 46 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Sťažovateľ považuje toto rozviazanie pracovného pomeru na základe organizačných zmien za právne neúčinné a neplatné, pretože jeho pracovný pomer vznikol a naďalej trvá na základe pracovnej zmluvy s Prešovskými novinami, s. r. o., Prešov, a nie s odporcom. Z uvedených dôvodov

30. novembra 2000 oznámil svojmu zamestnávateľovi, teda spoločnosti Prešovské noviny, s. r. o., Prešov, že trvá na tom, aby bol naďalej zamestnávaný v zmysle pracovnej zmluvy.

Z dôvodu zistenia právneho postavenia odporcu a aktuálneho zápisu právnych skutočností týkajúcich sa tejto spoločnosti v obchodnom registri okresný súd listom z 15. marca 2001 vyžiadal z registrovaného súdu Bratislava I výpis z obchodného registra ohľadom odporcu. Uvedený výpis bol do spisu pripojený 4. mája 2001. Listom z 19. júna 2001 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby doplnil návrh, pretože neobsahoval dôvody, o ktoré opiera svoje tvrdenia, a neobsahoval ani špecifikáciu primeraného zadosťučinenia, ani dátum, od ktorého by mal byť odporca zaviazaný platiť príslušenstvo pohľadávky. Špecifikáciu nároku okresný súd považoval za potrebnú aj z hľadiska vyčíslenia výšky súdneho poplatku.

Sťažovateľ doplnil návrh podľa požiadaviek okresného súdu 16. júla 2001. Podaním z 15. novembra 2001 upravil a doplnil dôvody svojho návrhu a upravil a zmenil aj navrhovaný petit svojho návrhu tak, že okrem vyslovenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru výpoveďou žiada náhradu mzdy za mesiace december 2000 až október 2001 vo výške celkom 223 025 Sk s príslušenstvom.

Odporca sa k žalobe vyjadril listom doručeným okresnému súdu 15. mája 2002, v ktorom uviedol, že sťažovateľ sa identickým podaním z 10. januára 2001 domáha proti nemu určenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru aj na Okresnom súde v Prešove. Vec je vedená na tomto súde pod sp. zn. 17 C 7/01. Zdôraznil, že vo veci samej už bolo vykonaných niekoľko úkonov a 28. januára 2002 prebehlo aj pojednávanie. Žiaden z účastníkov nenamietal v zmysle § 105 Občianskeho súdneho poriadku miestnu nepríslušnosť Okresného súdu v Prešove na predmetné konanie. Po poukázaní na existenciu neodstraniteľnej vady v konaní, tzv. prekážky litispendencie (o tej istej veci sú vedené dve súdne konania), a keďže rovnaký návrh na Okresnom súde v Prešove časovo predchádza podaniu Okresnému súdu Bratislava I, navrhol okresnému súdu uznesením konanie sp. zn. 10 C 14/01 zastaviť.

Listom z 15. mája 2002 okresný súd požiadal Okresný súd v Prešove o zapožičanie spisovej dokumentácie sp. zn. 17 C 7/01 na nahliadnutie z dôvodu, že sťažovateľ sa identickým podaním z 10. januára 2001 domáha na Okresnom súde v Prešove proti odporcovi určenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru.

Listom z 18. novembra 2002 okresný súd urgoval zaslanie spisovej dokumentácie z Okresného súdu v Prešove. Okresný súd v Prešove zaslal fotokópiu návrhu až 28. februára 2003 s oznámením, že vo veci nie je ešte rozhodnuté, termín pojednávania bol určený na 16. apríl 2003.

Dňa 6. augusta 2003 okresný súd vytýčil termín pojednávania na 22. september 2003. Zároveň v ten istý deň zaslal vyjadrenie odporcu sťažovateľovi na vyjadrenie sa k nemu. Sťažovateľ svoju povinnosť splnil 8. septembra 2003. Poukázal na irelevantnosť vyjadrenia odporcu, pretože žiadna prekážka litispendencie v danom konaní neexistuje vzhľadom na rôznosť jeho podaní, a navyše potvrdil, že Okresný súd v Prešove rozhodnutím zo 16. apríla 2003 konanie vedené pod sp. zn. 17 C 7/01 zastavil. Podľa jeho názoru mal Okresný súd v Prešove konať a rozhodnúť v právnej veci o neoprávnenosť zásahov do práva na ochranu osobnosti neoprávneným používaním názvu právnickej osoby „Prešovské noviny, s. r. o., Prešov alias Korzár, spol. s r. o., Bratislava (v súčasnosti v likvidácii...)“. Okresný súd Bratislava I má konať a rozhodnúť vo veci neplatnosti rozviazania pracovného pomeru zo strany premenovanej a presídlenej spoločnosti „Korzár, spol. s r. o., Bratislava alias Prešovské noviny, s. r. o., Prešov“.

Na pojednávaní konanom 22. septembra 2003 po vypočutí účastníkov konania uznesením z tohto istého dňa okresný súd pripustil zmenu petitu návrhu sťažovateľa z 26. januára 2001 na základe jeho podania z 15. novembra 2001. Pojednávanie bolo odročené s tým, že bude vyžiadaný spis sp. zn. 17 C 7/01 od Okresného súdu v Prešove. Dňa 6. novembra 2003 Okresný súd v Prešove oznámil, že predmetný spis nemôže zapožičať, pretože z dôvodu odvolania žalobcu sa nachádza od 3. júla 2003 na Krajskom súde v Prešove.

Sťažovateľ 3. novembra 2003 doručil okresnému súdu sťažnosť na nesprávny prepis jeho výsluchu na pojednávaní 22. septembra 2003, na zbytočné prieťahy v konaní zo strany právneho zástupcu odporcu a urgoval odpoveď na sťažnosť na neodôvodnené prieťahy v konaní z 24. februára 2003, na ktorú mu súd neodpovedal. Túto dôvodnú sťažnosť kvalifikoval ústavný súd ako právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho práv, prikázal okresnému súdu konať vo veci sp. zn. 10 C 14/01 bez zbytočných prieťahov, zakázal mu pokračovať v porušovaní ústavy a dohovoru a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 525 000 Sk. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodnil psychickou ujmou, krajnými existenčnými problémami a rozvrátením rodinných vzťahov v dôsledku neúnosnej dlhodobej právnej a existenčnej neistoty. Navyše, odporca vstúpil v priebehu konania do likvidácie, čo ohrozuje vymožiteľnosť sťažovateľovho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

II.

Ústavný súd nariadil na 6. apríl 2004 verejné ústne pojednávanie, na ktorom sa zúčastnil sťažovateľ a jeho právny zástupca JUDr. R. Ž.

Okresný súd ako odporca sa ústneho pojednávania nezúčastnil. V liste doručenom ústavnému súdu 1. apríla 2004 predseda okresného súdu ospravedlnil neúčasť na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti. Zároveň oznámil, že trvá na predloženom písomnom stanovisku podpredsedníčky okresného súdu z 20. októbra 2003.

Na ústnom pojednávaní sa sťažovateľ pridržiaval písomného znenia sťažnosti s tým, že opakovane zdôrazňoval, že v jeho veci ide o jednoduchý právny problém (neplatnosť rozviazania pracovného pomeru), väčšina dôkazov je verejne prístupná v obchodnom registri, žalovaný vstúpil do likvidácie, čím sa podstatne znižuje vymožiteľnosť práva, ako aj tú skutočnosť, že okresný súd v liste z 11. decembra 2003 pripustil prieťahy v konaní

a ospravedlnil sa mu. Požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňoval svojou nezamestnanosťou a stavom krajnej núdze.

III.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, ako aj vyslovenia porušenia jeho práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prerokovanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. II. ÚS 813/00).

Z hľadiska prvého kritéria, t. j. či išlo o zložitú vec po právnej a skutkovej stránke, ústavný súd konštatuje, že spor o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru a náhradu

ušlej mzdy je sporom pracovnoprávnym. Súdy majú s takými spormi dlhodobé skúsenosti a právna úprava obsiahnutá v Zákonníku práce je jasná a jej výklad a používanie sú súdnou praxou ustálené. K otázke neplatnosti rozviazania pracovného pomeru a náhrady mzdy existuje množstvo rozhodnutí publikovaných v oficiálnych zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk. Posudzovaný spor takéhoto druhu na okresnom súde podľa názoru ústavného súdu (ktorý sa opiera o obsah spisu) nie je sporom, ktorý by kládol osobitné nároky na dokazovanie a na právne posúdenie veci. Ústavný súd preto nepovažoval vec právne a fakticky za zložitú (II. ÚS 52/99).

Správanie sťažovateľa počas celej doby konania vo veci sp. zn. 10 C 14/01 možno hodnotiť ako aktívne a súčinnostné, v dôsledku čoho neprispel k jeho predĺženiu. Z obsahu vyžiadaného súdneho spisu v tejto veci ústavný súd zistil, že sťažovateľ plnil súdom uložené povinnosti (špecifikácia a doplnenie návrhu) riadne a včas, opakovane písomne upozornil okresný súd na svoju nespokojnosť s pomalosťou konania vo veci a sťažnosťou na zbytočné prieťahy v konaní sa domáhal urýchlenia konania vo svojej veci.

Tretím hodnotiacim kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťuje, či došlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľa, je správanie (postup) samotného súdu.

Prvoradou povinnosťou súdu a sudcu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa osoba obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Takáto povinnosť je konkretizovaná jednak v § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, jednak v § 100 citovaného zákona, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd bez ďalších návrhov tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, a napokon v § 114 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého predseda senátu pripraví konanie tak, aby bolo možné rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní.

O prieťahoch v súdnom konaní možno hovoriť vtedy, ak súd vôbec nevyužije tie procesné alebo iné prostriedky, účelom ktorých je zabezpečenie nielen účinnej, ale taktiež rýchlej ochrany práv účastníkov súdneho konania, prípadne ak k ich použitiu siahne vtedy, keď je ich skutočný účinok na dosiahnutie tohto účelu súdneho konania vylúčený, prípadne značne minimalizovaný (I. ÚS 57/97).

Ústavný súd konštatuje, že konanie o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru od podania návrhu trvá bez rozhodnutia vo veci už vyše troch rokov.

Z konkrétnych okolností daného prípadu vyplýva, že okresný súd doteraz vykonal v predmetnom konaní aj napriek tomu, že žaloba bola podaná 26. januára 2001, len prvotné úkony a k zabezpečovaniu dôkazných prostriedkov, resp. k dokazovaniu samotnému a s tým spojenému právnemu posúdeniu skutkového stavu pre rozhodnutie v merite veci (aj napriek jednému vykonanému pojednávaniu) vôbec nepristúpil.

V samotnom postupe okresného súdu ústavný súd zistil zbytočné prieťahy v konaní sp. zn. 10 C 14/01 od 15. novembra 2001, keď sťažovateľ doručil okresnému súdu upravené a doplnené dôvody svojho návrhu, ako aj petit svojho návrhu, do 15. mája 2002 (v trvaní 6 mesiacov), keď okresný súd požiadal Okresný súd v Prešove o zapožičanie spisovej dokumentácie sp. zn. 17 C 7/01. Deväť mesiacov (od 15. mája 2002 do 28. februára 2003) trvalo okresnému súdu vyžiadanie predmetnej spisovej dokumentácie z Okresného súdu v Prešove a hoci zo súdneho spisu je zrejmý dôvod vyžiadania, táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu účastníka súdneho konania. Vyžiadanie spisu iného súdu nie je totiž úkonom právne ani fakticky náročným, na vykonanie ktorého by bola potrebná doba presahujúca 9 mesiacov. O operatívnom a efektívnom postupe okresného súdu nemožno hovoriť ani v prípade zabezpečovania vyjadrení účastníkov konania súdom (odporca sa k návrhu sťažovateľa z 29. januára 2001 a doplneného 15. novembra 2001 vyjadril až 15. mája 2002, vyjadrenie odporcu z 15. mája 2002 súd zaslal sťažovateľovi až 6. augusta 2003).

Pri posudzovaní tohto postupu okresného súdu ústavný súd zobral do úvahy svoju predošlú judikatúru, v súlade s ktorou k porušeniu práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť v dôsledku nekonania všeobecného súdu (bez existencie relevantnej zákonnej prekážky), ako aj v dôsledku takého jeho postupu, ktorý nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa vo veci, s ktorou sa obrátil na ústavný súd (II. ÚS 9/01). Nemožno totiž tolerovať, aby súd skúmal a posudzoval procesné podmienky konania (prekážku začatej veci, tzv. litispendenciu) takmer celé doterajšie konanie.

Súčasťou hodnotenia zbytočných prieťahov v konaní je aj posudzovanie povahy veci. Z hľadiska povahy veci je pracovnoprávny spor mimoriadne citlivej povahy, pretože stav neistoty ohľadom trvania pracovného pomeru závažne ovplyvňuje zabezpečovanie životných potrieb účastníka konania a jeho rodiny (II. ÚS 52/99, II. ÚS 32/02).

V okolnostiach prípadu ústavný súd taktiež konštatoval, že otázky množstva vecí, personálnych a organizačných problémov súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní (III. ÚS 14/00).

S ohľadom na vyššie uvedené nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať z hľadiska požiadaviek čl. 6 ods. 1 dohovoru za primeranú a ani za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené práva sťažovateľa boli porušené.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 14/01 konal bez zbytočných prieťahov. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Tento účel možno dosiahnuť len právoplatným rozhodnutím.

V súvislosti s úpravou sťažnosti čl. 127 ods. 3 ústavy ustanovuje: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie."

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje a z akých dôvodov sa ho domáha".

Sťažovateľ žiada primerané finančné zadosťučinenie, a to vo výške 525 000 Sk. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje psychickou ujmou, krajnými existenčnými problémami a rozvrátením rodinných vzťahov v dôsledku neúnosnej dlhodobej právnej a existenčnej neistoty.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd v tejto súvislosti zohľadnil, že predmetom súdneho konania, v ktorom došlo k zbytočným prieťahom, je neplatnosť rozviazania pracovného pomeru sťažovateľa výpoveďou, pričom jeho výsledok sa silne dotýka existenčných záujmov sťažovateľa.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prieťahov, porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však nemožno účinne odstrániť len uplatnením

tejto právomoci ústavného súdu. V dôsledku toho bolo potrebné rozhodnúť aj o primeranom finančnom zadosťučinení. Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu, na rozsah zbytočných prieťahov v jej rámci, zohľadňujúc tiež charakter súdneho konania, možno sumu 20 000 Sk považovať za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľom požadovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd považuje v okolnostiach prípadu za neprimeranú.

V.

Ústavný súd napokon rozhodoval aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré vznikli jeho právnemu zástupcovi JUDr. R. Ž. Právny zástupca sťažovateľa listom doručeným ústavnému súdu 6. apríla 2004 vyčíslil trovy konania spolu vo výške 13 200 Sk, a to za tri úkony právnej pomoci.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnym zástupcom sťažovateľa vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ bol vo veci úspešný, a preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „ vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceniteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceniteľná peniazmi.

Ústavný súd vychádzajúc z návrhu právneho zástupcu sťažovateľa priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 13 200 Sk (odmena za tri úkony spolu s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné). Požadovaná výška trov neprekračuje sumu stanovenú citovanou vyhláškou pre odmenu za právne zastupovanie pred ústavným súdom.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2004